

[Hans Rasmussen.]

kunne beskæftiges i hvert fald mindst 14 pct. flere lærlinge.

De merudgifter, som lovforslagets gennemførelse forudsætter, forskrækker ikke mig. Jeg finder, at skal samfundet bidrage på noget område, er dette et af de vigtigste. Uddannelsen af landets arbejdskraft til anvendelse til produktive formål er vor tids alt overskyggende problem. Det beløb på 6—7 mill. kr., der er anslået til nybyggeri af skoler, vil sikkert vise sig at være godt anvendt, og med den centralisering, der ønskes gennemført, bliver der ikke brug for de 348 tekniske skoler, som for tiden er i virksomhed, men måske nærmere et tal på lidt over 100 centralskoler. Der vil sikkert heller ikke blive forøgede udgifter til lærerlønninger ved overgangen til dagskole, selvom man nu går over til en fast lærerstab, for efter de udregninger, der foreligger, er der ved handelsskoler og tekniske skoler beskæftiget ca. 4 000 fagskolelærere, og dette antal bliver reduceret betydeligt, når man går over til faglærere med fuld beskæftigelse ved vore tekniske skoler.

I forbindelse med de forøgede udgifter, som der for såvel staten som for læremestrene vil blive tale om, kan det måske have interesse, at jeg oplyser, at vi indenfor jernindustrien i løbet af de sidste 10 år har bidraget til lærlinguddannelsen i smede- og maskinarbejderfaget med noget over 1 mill. kr., hvilken udgiftspost er ligeligt fordelt mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund. Det er stadigvæk min opfattelse, at de store organisationer på arbejdsmarkedet, der varetager de faglige og erhvervsmæssige interesser, må bidrage til, at uddannelsen af lærlingene bliver så god som muligt. Arbejdsgiverne har interesse i en god og alsidig arbejdskraft, som kan bestride produktionen på en sådan måde, at vi får en høj kvalitet af varer, og for fagorganisationernes vedkommende ligger det ikke anderledes, end at hvis vi ønsker en høj løn til vore medlemmer, så må vore medlemmer også være i besiddelse af gode kvalifikationer og duellighed til arbejdets udførelse. Det forekommer mig derfor helt rimeligt, at organisationerne, som det er sket indenfor jernindustrien, bidrager til

uddannelsen af vore lærlinge. Udover det beløb på 1 mill. kr., som har været ydet, har hvert år organisationerne, både jernsammenslutningen og smedeforbundet, bidraget til uddannelsen med betydelige beløb. Den nævnte million kroner, eller noget over, er kun en del af de udgifter, som vi har haft til de fælles opgaver, som vi har påtaget os.

Også under den nuværende lærlingelov er tendensen gået i retning af dagskoleundervisning, og selvom enkelte stadigvæk skulle mene, at det er for tidligt at gå til en sådan løsning, er der dog også fag, der frivilligt har været med til at oprette dagskoler; f. eks. altså indenfor jernindustrien har arbejdsgiverne og arbejderne indgået en ordning, som successivt stiler mod dagskole, i hvert fald på alle de områder, hvor man ikke uddannelsesmæssigt er i stand til at meddele jernindustriens lærlinge den teoretiske kunnen, som vore uddannelsesregler nu engang forudsætter.

Udover disse uddannelsesmæssige og sociale synspunkter, som er kommet til udtryk i den højtærede ministers lovforslag, der er udarbejdet efter lærlingekommissionens retningslinier, har kommissionens flertal dog i slutningen af sit fremskridtsbillede foreslået en bestemmelse, som, hvis den gennemføres, vil betyde et indgreb i arbejdsmarkedets overenskomster. Jeg tænker på de kollektive overenskomster, der indeholder bestemmelser om en begrænsning af lærlingeantallet indenfor et fagområde. Lærlingekommissionens flertal har konsekvent ønsket, at sådanne begrænsninger skulle ophæves, og at der samtidig skulle nedlægges forbud mod fremtidig at indføre bestemmelser i overenskomsterne til begrænsning af lærlingeantallet. Mit parti synes, at en sådan bestemmelse i en uddannelseslov er som en hund i et spil kegler — ikke sådan at forstå, at mit parti ønsker at danne fagmonopoler, der kan medføre, at kun særligt privilegerede får adgang til at komme i lære i et bestemt fag, men vi er enige med den højtærede økonomi- og arbejdsminister, når han ikke har taget denne bestemmelse med i regeringens lovforslag. Vi kan ligeledes fuldtud tilslutte os den tankegang, den højtærede økonomi- og arbejdsminister gav udtryk for, da han pegede på lærlingerådet som en instans til